

Αιθίοψ ὅστις βάλλει ἵπποπόταμον σώζεται σχεδὸν πάντοτε φεύγων ἀφοῦ πυροβολήσῃ. Ἄλλ' ὁ κυνηγὸς τοῦ Γορίλλα ὅστις ἀπέτυχεν ἢ ἐπλήγωσε τὸ ζῶον πρέπει νὰ τὸν περιμείνῃ σταθερῶς ἐπερχόμενον.

Αἰθίοπες εὐρέθησαν πολλάκις εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ νὰ πληξῶσι τὸν πίθηκον διὰ τοῦ ὄπλου ἤδη κενωθέντος.

Ὁ Γορίλλας δὲν ἀγριαίνει ἐγγὺς τοῦ θύματος, ἀλλὰ δίδει συνήθως μίαν πληγὴν, πληγὴν στερεάν, θραύουσαν συγχρόνως τὸ ὄπλον καὶ τὸ σῶμα τοῦ δυστυχούς. Συμβαίνει δὲ ἐνίοτε ὁ τελευταῖος νὰ μὴ φονευθῇ ὑπὸ τῆς πληγῆς καὶ νὰ θεραπευθῇ ἐκ τῶν τραυμάτων αὐτοῦ. Ὁ κ. Duchailu εἶδεν αἰθίοπας οὕτω πηρωθέντας καὶ θεραπευθέντας εἰς τὰ χωρία τοῦ Ἄνω ποταμοῦ.

Εὐτυχῶς ὁ Γορίλλας ἀποθνήσκει ἐπίσης εὐκόλως ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος· μία σφαῖρα εἰς τὸ στήθος τὸν καταβάλλει· πίπτει δὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν μὲ διεσθηκῶτα τοὺς μεγάλους βραχίονας ἐκβάλλων φοικώδη κραυγὴν τοῦ θανάτου, ἐν μέρει ὠρυγμὸν καὶ ἐν μέρει ψυχροβραχίαν, ἥτις εἶναι τὸ σημεῖον τῆς σωτηρίας τοῦ κυνηγοῦ.

Β'

Ἄς μὴ θαυμάσῃ τις ὅτι σοφοὶ τινες δίδουσι εἰς τὸν ἄνθρωπον καταγωγὴν ἐκ πιθήκου. Ὅσοι εἰδόν ποτε Γορίλλαν ἐξεπλάγησαν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν του μορφήν καὶ διὰ τοὺς χαρακτῆρας ὁμοιότητος, τοὺς ὁποίους παρέχει, πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἰδίως δὲ πρὸς φυλάς τινος ἀνθρώπων.

Οἱ αἰθίοπες ὁμολογοῦσι τὴν ψευδοαναλογίαν ταύτην· οἱ μὲν θεωροῦσι τοὺς Γορίλλας ὡς προγόνους των, ἀλλ' ὡς κακοτρόπους προγόνους, ἄλλοι πιστεύουσι ἀπλῶς ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἐκφυλλισμένοι, ἐξ ἐκείνων, οἵτινες πονηροὶ ἐν τῷ βίῳ των, μετὰ θάνατον ἔλαβον σῶμα πιθήκου.

Οἱ λευκοὶ οἵτινες ἐθήρυσαν τὸν Γορίλλαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποφύγῃσιν ὁμοίαν ἐντύπωσιν. Ἡ τρυφερότης τοῦ θηλυκοῦ πρὸς τὰ μικρὰ τοὺς συνεκίνησεν· ἡ λύπη τοῦ μικροῦ πίπτοντος ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς ἀποθνησκούσης μητρὸς διήγειρεν εἰς αὐτοὺς οἶκτον· τέλος δὲ παρετήρησαν ὅτι δὲν ἔρριψάν ποτε κατὰ Γορίλλα σφαῖραν, οὐδὲ τὸν εἶδον πίπτοντα ἄνευ λυπηροῦ τινος αἰσθήματος, ὅπερ δὲν ἠσθάνθησαν εἰς οὐδενὸς ἄλλου ζώου θάνατον.

Παρά τισιν αὐτόχθοσι φυλαῖς οὐδεὶς ἀπεφάσισε νὰ φάγῃ τὸ κρέας των καὶ ἐν τελείᾳ ἐνδείξῃ τροφῶν, διότι, ὡς ἔλεγον, τοὺς ἐφαίνετο ὅτι θὰ ἔτρωγον σάρκα των ὁμοίων των.

Οὐδ' αὐτοὶ οἱ σοφοὶ εἶναι ἀπηλλαγμένοι θαυμασμοῦ. Ἡ ὄψις τοῦ Γορίλλα, λέγει ὁ Paul Gervais, ἐμπνέει πάντοτε εἰς τοὺς περιέργους οἵτινες ἴστανται περὶ αὐτὸν ἀκούσιον αἰσθητικὴν φρίκης.

Οὐδ' ὁ φυσιολόγος εἶναι ἀπηλλαγμένος τούτου, ὅταν βλέπῃ πρῶτην φορὰν τὸ ζῶον τοῦτο

τόσον εἰδεχθῶς προσομοιάζον πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰς τὸ ὅποιον ἡ φυσικὴ δύναμις συνοδεύει τὸσον δξύθυμον φύσιν.

Τόσα πράγματα φαίνονται δικαιοῦντα τὰς προλήψεις ἀνθρωπολόγων τινῶν· ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ στῆ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν τῶν ἀνθρωπομόρφων πιθήκων, καὶ νὰ ἀποφανθῇ ἐκ φαινομένων περὶ ζητήματος ἀπαιτούμετος βαιθεῖαν ἐξέτασιν.

ΘΛΑΒΕ.

ΠΕΡΙ ΤΥΦΛΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ὁ ἐκ Πικαρδίας Βαλεντίνος Χαγὺ, μετρίας μὲν περιουσίας ἀλλὰ γενναίῳφρων νέος, ἐλθὼν εἰς Παρίσιους καὶ διερχόμενος διὰ μιᾶς τῶν πλατειῶν, εἶδεν ἐντὸς καφενεῖου ἐπαίτας τυφλοὺς ἐνδεδυμένους οὕτως ὥστε νὰ κινῶσιν εἰς γέλωτα τοὺς θεατὰς χάριν εὐτελοῦς ἐλεημοσύνης. Τὸ οἰκτρὸν τοῦτο θέμα τόσον τὸν συνεκίνησεν, ὥστε πάραυτα ἐσκέφθη νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῶν τυφλῶν ὅτι ὑπὲρ τῶν κωφαλάων ἔπραξεν ὁ Abbé de l'Épée.

Τὴν φιλόανθρωπον ταύτην ἰδέαν ἐνίσχυσεν ἡ ἀπάντησις ἐνὸς ἐκ τῶν ἀθλίων ἐκείνων τυφλῶν, ὅστις λαβὼν παρ' αὐτοῦ ἐλεημοσύνην εἶπε, «κατὰ λάθος, κύριε, μοι ἐδόσατε ἀντὶ χαλκοῦ ἀργυροῦν νόμισμα», διότι ἐκ τούτου κατενόησεν ὅτι οἱ τυφλοὶ ἔχουσι τόσῳ λεπτὴν τὴν ἀφήν, ὥστε διακρίνουσι δι' αὐτῆς τὰ ὑποκείμενα σχεδὸν ὡς ἀνῆλεπον, καὶ μάλιστα ὁσάκις θίγουσι σώματα ἔχοντα ἐπιφάνειαν ἀνώμαλον. Ἐσκέφθη λοιπὸν ὅτι ἂν ὑπῆρχον βιβλία ἔχοντα τὰ γράμματα ἐξέχοντα, θὰ κατωρθοῦτο δι' αὐτῶν νὰ διδαχθῶσιν οἱ τυφλοὶ τὴν ἀνάγνωσιν, μεταχειριζόμενοι ἀντὶ τῶν ὀμμάτων τὴν ἀφήν. Ἐπὶ τῆς θεωρίας δὲ ταύτης ἐποικοδομήσας σύστημα διδασκαλίας ὅλως πρωτότυπον, ἐφήρμοσεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ Λεζουέρου, ὃν περ καὶ κατώρθωσεν ἐντὸς δύο ἐτῶν νὰ διδάξῃ τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν ἀριθμητικὴν καὶ ἀρχὰς μουσικῆς.

Τὴν καινοφανῆ ταύτην μέθοδον ἀπλοποιήσας βαθμηδὸν καὶ διὰ πολλῶν πειραμάτων τελειοποιήσας, ἐπαρουσίασε τὸν μεθιτήν του ἐν ἔτει 1785 εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν· ἡ δὲ ὑπ' αὐτῆς διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα τὸν Λεζουέρον, ὑπέβαλεν ἔκθεσιν λίαν ἐγκωμιαστικὴν τοῦ ἔργου. Τότε καὶ ἡ ἐν Παρίσιος Φιλάνθρωπος Ἐταιρία ἀπεφάσισε διὰ γενναίας χρηματικῆς συνδρομῆς νὰ συντελέσῃ πρὸς εὐδῶσιν τοῦ ἀρξάμενου ἔργου, καὶ οὕτως ἐδυνήθη τέλος πάντων ὁ Βαλεντίνος Χαγὺ νὰ ἰδρῶσῃ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γαλλίας τὴν πρῶτην τῶν ἀομμάτων σχολὴν.

Ἐπελθούσης κατόπιν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκήρυξε τὸ τυφλαγωγεῖον τοῦ Χαγὺ δημόσιον κατὰσθημα, καὶ

ἐπροικοδότησεν αὐτὸ διὰ χορηγημάτων καὶ ὑποτροφῶν. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους 1800 ὁ Ναπολέων, ὅστις δὲν διεκρίνετο ἐπὶ φιλανθρωπία, παρημέλησε βαθμηδὸν τὸ κατὰστημα, καὶ τελευταῖον ἐγκατέλιπεν αὐτὸ ὅλως ἀπροστάτευτον. Ὁ δὲ Χαγῷ, ἀφοῦ ἐδαπάνησε καὶ τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ὄβολον ὑπὲρ τοῦ ἔργου του, περιελθὼν εἰς ἐσχάτην πενίαν, ἀπῆλθεν ἐκ Γαλλίας συνοδευόμενος ὑφ' ἐνὸς τῶν καλλίστων αὐτοῦ μαθητῶν, καὶ ἴδρυσεν ἐν Βερολίῳ τῷ 1806 πανομοιότυπον σχολὴν, ταχέως εἰς ἀκμὴν προαχθεῖσαν. Μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν, ὅπου καὶ ἀπέθανε κατατρυχόμενος ὑπὸ σκληρῆς πενίας ἐν ἔτει 1822.

Ὁ Λουδοβίκος ΙΗ΄ ἀνεσύστησε τὴν ὑπὸ τοῦ Χαγῷ ἰδρυθῆσαν σχολὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας μεθόδου, δι' ἧς οἱ τυφλοὶ ἐδιδάσκοντο μετὰ μείζονος εὐχερείας τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἰδίως τὴν γραφὴν. Ἡ νέα μέθοδος, ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Barbier καὶ τελειοποιηθεῖσα ὑπὸ τινος τυφλοῦ ὀνόματι Braille, διδασκάλου ὄντος ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ, εἶναι ἡ σήμερον καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην ἐν χρῆσει.

Ἡ οὕτως ἀνασυστάσα σχολὴ μετὰ πολλὰς περιπετειὰς ἐγκαθιδρύθη τῷ 1843 ὑπὸ τοῦ Dufaure, ὑπουργοῦ ἐπὶ Λουδοβίκου Φιλίππου, ἐν τῷ κτηρίῳ τῷ καὶ σήμερον σωζομένῳ κατὰ τὴν λεωφόρον τῶν Ἀπομάχων.

Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ διδάσκονται τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἑκατὸν πεντήκοντα μαθηταί, ἰδίως δὲ διατρέπουσιν ἐν τῇ σπουδῇ τῆς μουσικῆς διὰ τὴν ἔμφυτον εἰς τοῦτο κλίσιν τῶν τυφλῶν.

Κατ' ἔτος ἐκ τῆς σχολῆς ἀποφοιτῶσι καλῶς κατηρτισμένοι ὄργανοποιοί, χορδισταὶ κλειδοκυμβάλων, δικτυοποιοί, τορνευταί, ψυκτροποιοί. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ἡ σχολὴ μορφώνει καὶ διδασκάλους, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν κατόπιν διδάσκουσιν ἐν τῷ κατὰστηματι, ἄλλοι δὲ λαμβάνουσι θέσεις εἰς τὰ τυφλαγωγεῖα τὰ ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ, ἰδίως δὲ ἐν Κοπενάγῃ καὶ Βρασίλει.

Τοιαύτης τινος σχολῆς τὴν ἴδρυσιν ἐν Καίρῳ ἀναγγέλλει μετ' ἐγκωμίων ὁ Φάρος τοῦ Βοσπόρου. Τὴν φιλάνθρωπον δὲ εἰς τοῦτο πρωτοβουλίαν ἀνέλαθεν ὁ γάλλος Ὄνου, ὅστις κατὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἔκθεσιν θαυμάσας τὴν πρόοδον τῶν ἐκεῖ πανταχόθεν τῆς Εὐρώπης συνηγμένων ἀομαμάτων μαθητῶν, καὶ φιλοτιμούμενος ν' ἀντικουφίσῃ τὴν ταλαιπωρίαν τῶν πολυπληθῶν ἐν Αἰγύπτῳ τυφλῶν, ὅτινες ἕνεκα πενίας καὶ μάλιστα ἀσργίας διατελοῦσιν ἐν ἐσχάτῃ κτηνωδίᾳ, ἀπεφάσισεν, ἔχων παράδειγμα τὸν Βαλεντίνον Χαγῷ, νὰ ἰδρῦσῃ καὶ αὐτὸς σχολὴν ἀομα-

μάτων ἐν Καίρῳ. Ὅθεν ἰδίαις δαπάναις ἤρξατο διδάσκων ὁκτὼ τυφλοὺς μετὰ πολλοῦ κόπου, διότι ἤναγκάσθη νὰ μεταποιήσῃ τὰς παρά τοῖς ἐν Εὐρώπῃ τυφλαγωγείαις ἐν χρῆσει μεθόδους αὐτῶς, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὰς Ἀσιατικὰς γλώσσας. Μετὰ τεσσαρακονθήμερον δ' ἄσκησιν ὑπέβαλε τοὺς μαθητάς του εἰς δημοσίας ἐξετάσεις, καὶ τόσον εὐδοκίμησαν, ὥστε ὁ τῆς Αἰγύπτου Σατράπης ἀνέλαβε τὸ ἔργον ὑπὸ τὴν πανσθενῆ αὐτοῦ προστασίαν καὶ ἰδρύσας ἐπίτηδες κατὰστημα διὰ τοὺς τυφλοὺς, διώρισε διευθυντὴν αὐτοῦ τὸν ἰδρυτὴν Ὄνου.

Ἄν ὁ Φάρος τοῦ Βοσπόρου δὲν μεγαλοποιῆ ὑπὲρ μέτρον τὰ πράγματα, ὁ φιλάνθρωπος ἰδρυτής καὶ διευθυντής τῆς σχολῆς ἔπραξε τῶν ἰσχυρῶν θαύματα, διότι κατάρθρωσε παλαιῶν πρὸς μυρίας δυσχερείας νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ σχολῇ του ἐκτὸς τῶν ἐξωθεν φοιτῶντων καὶ τεσσαράκοντα ἐν τῷ κατὰστηματι ἐνδιαιτωμένους μαθητάς, οἵτινες ἐν βραχεῖ χρόνῳ ὡς ἐν διδασκαλείῳ προγυμναζόμενοι θὰ χρησιμεύσωσι κατόπιν ὡς διδάσκαλοι τῶν παρρητημάτων τῆς σχολῆς, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ συστηθῶσιν εἰς διαφόρους τῆς πόλεως συνοικίας. Τούτου δὲ τετιομένου θὰ διδάσκονται ἀντὶ μετρίας δαπάνης καὶ θὰ περιθάλπωνται εἰς τὰ παραρτήματα ταῦτα κατὰ συνοικίας οἱ πολυάριθμοι καὶ δυστυχεῖς ἐν Καίρῳ τυφλοί.

Τοὺς μαθητάς ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς καὶ τὰς ἑνδεκα μαθητρίδας διδάσκουσιν ἐξ διδασκαλοὶ καὶ πέντε ἀρχιτεχνίται καὶ ἐκ μὲν πῶν διδασκάλων εἰς διδάσκει γραμματικὴν καὶ γεωγραφίαν, τέσσαρες τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς Ἀρχαϊκῆς καὶ τὸ Κοράνιον, εἰς τὴν ἀραβικὴν φιλολογίαν καὶ νομοθεσίαν· οἱ δὲ πέντε ἀρχιτεχνίται ἀσχοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ὑφαντικὴν, τὴν ψαθοποιάν καὶ εἰς ἄλλας ἀπλᾶς τέχνας. Σημειωτέον δὲ ὅτι δύο ἐκ τῶν διδασκάλων εἶναι τυφλοί.

Συγκινητικώτερον θέαμα, λέγει ὁ ἐγκωμιστής τοῦ ἐν Καίρῳ τυφλαγωγείου, δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπῃς παιδίον τυφλὸν δεικνύον διὰ τοῦ δακτύλου ἐπὶ γεωγραφικῆς πίνακος, ἐπιτηδεῖον πρὸς τοῦτο, τὸν δρόμον ἀπὸ Καίρου φέρ' εἰπεῖν εἰς Μαδαγασκάρ, ἢ καὶ ἄλλαχού, καὶ γὰρ ὀνομαζέη τὰς καθ' ὁδὸν ἀπαντωμένους θαλάσσας, τὰ ἀκρωτήρια, τὰς πόλεις, τοὺς ποταμοὺς, τὰ πάντα ἀλανθάστως, ἢ νὰ ἀκούῃς νεάνιδα τυφλὴν ἀναγινώσκουσαν ἀπροσκόπτως τὰ διὰ τῶν δακτύλων θιγόμενα γράμματα!

Τοιοῦτον εἶναι τὸ θεάρεστον ἔργον τοῦ Γάλλου Ὄνου, εὐχεταὶ δὲ ἡ Ἐστία γὰρ εὖρη μνηστὰς καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου οἱ τυφλοὶ στερούμενοι πάσης ἀγωγῆς ῥίπτονται εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ἂν δὲν ἔχωσι συγγενεῖς εὐπόρους, καταδικάζονται νὰ προσπορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς ἐπαιτείας· ἐνῷ διὰ μετρίας δαπάνης θὰ ἴητο δυνατὸν ἐν τινι δωματίῳ τοῦ Πτωχοκομείου ἢ

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν ἐν Καίρῳ κατὰ τὰς νεωτέρας ἀπογραφικὰς παρατηρήσεις ἀνέρχεται εἰς 15-18 0]0, ὅλησιν τὸ πέμπτον τῶν κατοικῶν εἶναι ἀόματοι!

τοῦ Ὁρφανοτροφείου Χατζή-Κώστα νὰ διδάσκωνται, ἀν' ὅχι γράμματα, τοῦλάχιστον βιοποριστικόν τι ἐπιτήδευμα.

Θ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΥ

Ἐκ τινος τῶν πρὸς τὴν Σοφίαν ἐπιστολῶν τοῦ Μισαζῶ.

... Προκειμένου περὶ τῶν τοῦ σώματος ἐνδίδεις μετὰ τοσαύτης προθυμίας ὥστε δὲν σκοπεύω τοῦ λοιποῦ νὰ σὲ περιγεῶ· πλὴν συνειδώς ὅπόσον εὐχερῶς πείθεσαι, ἐπιθυμῶ, περὶ ζητήματος τόσοσιν σπουδαίου, νὰ σὲ πείσω ἀμετατρέπτως· ἐπεὶ δὲ θεσπιάς δὲν ἐσχημάτισες ἀκριβῆ οὐδ' ἀμυδρὰν γνῶσιν περὶ τῶν κινδύνων τῶν ἐκ τῆς χρήσεως στηθοδέσμων ἐξ ὀστέων φαλαίνης, ἀνελογίσθησθαι ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε πρὸς τοῦτο ἐπιστάλασθαι σοι, ὡς γοηφέντα ἐπὶ τὸ ἀστεϊότερον, δυνατόν νὰ σοὶ ἐφάνησαν ὑπερβολικά· Ἐπιθυμῶ δὲ, φιλάττη, νὰ θεμελιώσω τὰς δοξασίας μου τάυτας ἐπὶ ἐδραίας βάσεως καὶ νὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι ὅσα σοὶ ἔχω εἰπεῖ εἰσὶ σχετικῶς ὀλίγιστα. Οὐδὲν ἔχω ἀνατομικὸν βιβλίον παρ' ἐμοί. Πρὸ πολλοῦ ἐπκυττα ἀσχολούμενος περὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε ἐσπούδασα μόνον καθ' ὅσον σχετίζονται γενικῶς πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· ἀλλὰ δύναμαι, χωρὶς κατὰ βάθος ν' ἀναλύσω τὸ θέμα τοῦτο, νὰ σοὶ ἀποδείξω, ἀγαπητή, ὅτι οἱ λίαν ἐσφιγμένοι στηθοδέσμοι βλάπτουσι σπουδαίως τὸ τε ἀνάστημα καὶ τὴν υγιάν, πρὸ πάντων δὲ παρὰ ταῖς νεάνισιν.

Καὶ ἐν πρώτοις δῆλον ὅτι ἡ φύσις, μὴ πλάσασα τὸ σῶμα τῆς γυναικὸς ὡς τὸ τῆς σφηκὸς, δὲν ἠθέλησε νὰ λεπυρύνῃ ὑπερβαλλόντως τὴν ὀσφίν τῶν γυναικῶν· πᾶν δ' ὅ,τι τόσοσιν εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως ἀντικεῖται δὲν δύναται ἢ νὰ ἀσχημίζῃ αὐτὴν καὶ καταστρέφῃ. Τῷ ὄντι ὁ διαβολοθώραξ οὗτος ὁ μωλωπίζων καὶ ἀλοιῶν ἐξωτερικῶς τὸ σῶμα, παραβλάπτει καιρίας τὰ ἐσωτερικά ὄργανα· καὶ ἰδοὺ πῶς. Τὰ ἐντοσθίδια πιεζόμενα καὶ ὠθούμενα ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω συνηθίζουσι τὸν στόμαχον, τὸ ἦπαρ καὶ τὸν σπλῆνα πρὸς τὸ διάφραγμα (γινώσκεις δ' ὅτι τὸ διάφραγμα εἶναι ὁ μῦς ὁ διαχωρίζων τὸ στήθος ἐκ τῆς κάτω κοιλίας καὶ εἶναι, μετὰ τὴν καρδίαν, τὸ κυριώτερον τῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος). Ἡ τεχνητὴ αὕτη πίεσις τῶν ἐξ ὀστοῦ φαλαίνης θωράκων ὑμῶν ἀναγκάζει τὸ διάφραγμα νὰ κλινή πλεον ἢ ὅσον ἀπαιτεῖ ἢ ἀναπνοῇ καὶ βραδύνει καὶ ἐμποδίζει τὰς κινήσεις τοῦ πνεύμονος. Δὲν ἠσθάνθης ἐκτοντάκις τὴν ἀναπνοὴν σου στενοχωρουμένην ἔνεκα τῆς συσφίξεως τῶν κατωτέρων πλευρῶν σου; Ὡδε ἐγκειται ἡ αἰτία. Ἐνεκα τούτου ἐμποδίζεται ἡ ἐντὸς τῆς καρδίας κυκλοφορία τοῦ αἵματος· ἐντεῦθεν ἡ πίεσις τῆς πνευμονικῆς ἀρ-

τηρίας, ἥτις ἔρχεται ἐκ τοῦ δεξιοῦ κόλπου τῆς καρδίας καὶ φέρει ὅλον τὸ αἷμα εἰς τοὺς πνεύμονας· ἐντεῦθεν πρὸ πάντων ἡ πίεσις τῆς ἀορτῆς, ἥτις ἔρχεται ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ κόλπου τῆς καρδίας καὶ διζμοιράζεται εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ σώματος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ἐγκέφαλον. Ἡ πίεσις αὕτη προξενεῖ ἀναμφιβόλως εἰδὸς τι ἐκχειλίσεως ἥτις παράγει τοὺς παλμούς (ἅς τὸ εἶπωμεν διὰ τοὺς ἰδικούς σου περὶ ὧν ἀρκούντως ἀνησυχῶ), τὰς ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος, τόσοσιν κοινὰς πρὸ πάντων παρὰ ταῖς γυναίξει, τὰς κεφαλαλγίας, τοὺς ἀνευρυσμούς ἢ τὰ οἰδήματα, αὐτοὺς τοὺς πολυπόδας καὶ συχνάκις τὰς ἀποπληξίας. Ἄλλως ἢ σύνθλιψις τοῦ στομάχου, τοῦ ἥπατος καὶ τοῦ σπληνὸς παράγει συμπτώματα νευρικά, ἐπηρεάζει τοὺς νεφροὺς, τὴν κύστιν καὶ ἅπαντα τὰ ἄλλα ὄργανα τὰ ἐν τῇ κάτω κοιλίᾳ περιεχόμενα. Ἐντεῦθεν αἱ ἀδυναμίαι, αἱ ὑστερικαὶ νόσοι, αἱ προσβάλλουσαι τὰς καλὰς κάγαθὰς χωρικὰς πολὺ ὀλιγώτερον ὑμῶν τῶν ὠραίων κοικλῶν. Ἄπαντα ταῦτα εἰσὶν ἅπλα, φιλάττη, καὶ εἰσαὶ ἀρκούντως πεπαιδευμένη ἵνα τὰ ἐννοήσης. Ὁμίλησον περὶ τούτου μετὰ χειροῦργου τινος, μεθ' ἱατροῦ γινώσκοντος καλῶς τὴν ἀνατομίαν. Ἐπανάλαβε εἰς τὸν χειροῦργόν σου, εἰς δὲν ἔχεις ἐμπιστοσύνην, τὰ γραφόμενά μου ταῦτα. Λέγω νὰ τὰ ἐπαναλάβῃς, διότι ἐμμένοντες ἀμεταπίστως εἰς παλαιὰς προλήψεις ἢ μὴ ἐνασχοληθέντες ἰδιαίτερώς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, δυνατόν νὰ μὴ συμφωνῶσιν ὡς πρὸς τὸ γενικὸν θέμα· ἀλλ' ἐὰν ἀρνηθῶσι τοὺς λόγους τοὺς φέροντας εἰς τὰς δοξασίας μου, ἔσο βεβηρία ὅτι δὲν εἰξεύρουσι τί λέγουσι, διότι εἰς ταῦτα οὐδὲν τις δύναται ν' ἀντεῖπῃ. Δὲν θὰ σοὶ ὀμίλων μετὰ τῆς σταθερότητος ταύτης ἐὰν δὲν ἤμην βέβαιος περὶ τῶν γραφομένων, καὶ δὲν θὰ σὲ ἠνόχλων διὰ τῶν λεπτομερειῶν τούτων ἐὰν δὲν διεγίνωσκον τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν. Ἐχω προσέτι καὶ ἄλλα νὰ σοὶ εἶπω· οἱ στηθοδέσμοι, ἂν καὶ ἀνοικτοὶ πρὸς τὰ ἄνω, βλάπτουσι ἐπίσης καὶ αὐτὰ τὰ μέρη.

Συνελόντι δ' εἰπεῖν, φιλάττη, δὲν ἀξίω νὰ σοὶ ἀπαγορεύσω καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς στηθοδέσμους· ἴσως εἰσὶν ἀναγκαῖοι ὡς ἐκ τῆς συνηθείας· ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἔστωσαν μαλακοὶ καὶ οὐχὶ ἐσφιγμένοι. Ὡς πρὸς δὲ τὴν κόρην μου, ἐπιθυμῶ νὰ μὴ μεταχειρίζεσθαι ἀπολύτως ἢ μόνον ἀπλούστατα λινα περισθίθια λιαν χαλαρὰ καὶ εὐχερῆ, καὶ ἅς ἀφῆσμεν τὸ ἀγαπητὸν τοῦτο τέκνον ν' αὐξάνῃ ὅπως θέλει ἡ φύσις, ἢ σοφώτερα καὶ τρυφερώτερα τῶν μητέρων.

*

Αἰχμαλωτισθεῖς ποτε παρ' Ἀλγερίνων πειρατῶν ὁ Ἀντώνιος Κριεζῆς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου ἀπέδειξεν ἀρετὴν φιλαδελφίας, ἀξίαν τῶν ὠραιοτέρων χρόνων τῆς Ἑλλάδος. Μεθ' ἱκανὸν αἰχμαλωσίας χρόνον πεσόντος τοῦ κλήρου νὰ λυ-